

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy Dániel ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek - dr. Kovács Márton ügyvéd által képviselt I.r. alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.r. alperes címe) II.rendű alperes ellen hibás teljesítés iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 11.P.20.155/2009/25. sorszámú ítélete ellen, az alperes által 26. sorszámú, és Pf. 2. sorszámú fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét megváltoztatja, és a marasztalás összegét 2.488.288.- (azaz kettőmillió-négyszáznolcvannyolcezer-kettőszáznolcvannyolc) Ft-ra valamint ennek kamataira leszállítja, a perköltségre vonatkozó rendelkezését mellőzi.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy az I. és a II. rendű alperesnek együttes fellebbezési eljárási részköltség fejében 300.000.- (azaz háromszázezer) Ft + ÁFA ügyvédi munkadíjat 15 napon belül fizessen meg.

Az I.r. alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 109.600.- (azaz százkilencezer-hatszáz) Ft-ot a felperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az alapeljárás során a felperes keresetét döntő részében megalapozottnak találta, és az I.r. alperes hibás teljesítésével összefüggésben kártérítési felelősségét megállapította. Ennek alapján az I.r. alperest 8.490.906.-Ft és ennek 2003. február 1-től járó kamatai megfizetésére kötelezte. A II.r. alperest, mint az I.r. alperes beltagját ugyanezen összeg megfizetésére kötelezte - mögöttes felelőssége alapján - arra az esetre, ha a fenti összeg az I.r. alperes vagyonából nem hajtható végre. Az alperes viszontkeresetét az alperes hátralékos vállalkozási díjigénye körében nem, az elmaradt haszon tekintetében azonban 529.370.-Ft erejéig megalapozottnak találta.

A perben kirendelt szakértői vélemények, valamint a felperes által igazolt számlák figyelembe vételével a tető újra elkészítési költségét az elsőfokú bíróság 9.020.279.-Ft-ban elfogadta, ebbe beszámítva az I.r. alperest elmaradt haszon címén megillető 529.370.-Ft-ot, a két összeg különbözeteként mutatkozó 8.490.906.-Ft-ot számolta el az elsőfokú bíróság a felperes javára, és ennek megfizetésére kötelezte az I. és II.r. alperest.

Az V.r. alperes vonatkozásában pedig az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes és az V.r. alperes között tervezési szerződés jött létre, amelyet az V.r. alperes hibásan teljesített. Ennek alapján az V.r. alperes hibás teljesítésért való felelősségét megállapította az elsőfokú bíróság, mert az V.r. alperes által készített kivitelezéshez használt munkaközi terv a családi házhoz képest rendkívül bonyolult és összetett alakú tetőidomokat közbenső alátámasztások nélkül ábrázolta, amely végül is a tető megroggyanásához vezetett. Ezért az V.r. alperest a tető újra elkészítési költségének azaz 9.020.274.-Ft-nak a megfizetésére kötelezte, s egyben megállapította, hogy az I-II. és V.r. alperesek fizetési kötelezettsége 8.490.906.-Ft és járulékai erejéig a felperes felé egyetemleges.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az I.r. alperes viszontkeresetét az elsőfokú bíróság elutasította.

Rendelkezett a pernyertesség-pervesztesség arányában a felek perköltség fizetési kötelezettségéről.

A Fővárosi Ítéltábla a 3.Pf.20.927/2008/3. sorszámú rész- és közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett részét részben megváltoztatta, és az V.r. alperessel szemben a felperes keresetét teljes egészében elutasította. Az I.r. alperesnek a hibás teljesítéssel és az azzal okozott kárral kapcsolatban megállapított felelősségére és a II.r. alperesnek a betéti társaság beltagjaként fennálló mögöttes felelősségének megállapítására vonatkozó rendelkezését helybenhagyta.

Ugyanakkor a felperesnek az I-II.r. alperessel szemben előterjesztett keresetének az összecszerűsége vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és e körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, az I.r. alperes viszontkeresete körében az elmaradt haszon címén a javára elszámolt 529.373.-Ft tekintetében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, a hátralékos vállalkozói díjra nézve az elsőfokú bíróság ítéletét ugyancsak hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot e körben is új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Ennek következményeként az elsőfokú bíróság ítéletének az I-II. és V.r. alperest terhelő perköltségre vonatkozó rendelkezéseit szintén hatályon kívül helyezte.

A másodfokú bíróság a rész- és közbenső ítéletében az V.r. alperes fellebbezése folytán rámutatott arra, hogy a perben beszerzett szakértői vélemények alapján megállapítható volt, hogy a felperesi építkezéssel összefüggésben a tervszolgáltatási kötelezettség a felperest terhelte, s a perbeli építkezés tetőszerkezetének kivitelezéséhez a kiviteli tervek elkészíttetése elengedhetetlen feltétel volt, a tervezett épület esetében ezt jogszabály kötelezően előírta. Ennek alapján pedig megállapítható volt, hogy a kivitelezési tervdokumentációt is a felperesnek kellett biztosítani az I.r. alperes részére. Ebből következik, hogy a perbeli esetben a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az általa átadott tervek kivitelezési tervdokumentációknak tekintendők és a kivitelezési tervdokumentáció elkészítésére az V.r. alperessel állapodott meg. A felperes pedig ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság ebben a körben a bizonyítékok egybevetése alapján tévesen állapította meg, hogy a felperes a kivitelezési tervdokumentáció elkészítésére az V.r. alperessel állapodott meg. Ebben a körben kizárólag a felperesi előadás alapján állapította meg azt, hogy a felperes és az V.r. alperes között a jogviszony létrejött. Azt a körülményt ugyanis, hogy az V.r. alperes tudomással bírt volna arról, hogy az általa munkaközi tervlapként átadott terveket a felperes, mint kiviteli terveket kívánja felhasználni, és ennek alapján, mint kiviteli tervek alapján történt a perbeli épület kivitelezése a felperes kétséget kizáróan nem bizonyította, így az V.r. alperessel szemben a felperes keresete teljes egészében alaptalan volt.

A perbeli tetőszerkezet kivitelezője nem vitásan az I.r. alperes volt, amely alperesi betéti társaság beltagja a II.r. alperes.

A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg az I.r. alperes kártérítési felelősségét, és ennek alapján a II.r. alperes mögöttes felelősségét. Az I.r. alperesnek ugyanis fel kellett volna ismernie, hogy az általa átvett tervek alapján nem lehetett olyan tetőszerkezetet építeni, ami a teherbírás és alakváltozási követelményeket kielégíti. Erre a Ptk. 392.§ (3) bekezdése alapján a felperest figyelmeztetnie kellett volna. A figyelmeztetés elmulasztásából eredő kárért a vállalkozó felelős. A hibás teljesítés jogkövetkezményét és a bekövetkezett kár összegszerűségét azonban az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg.

Ugyanígy téves volt az elsőfokú bíróság álláspontja az I.r. alperes által előterjesztett és a hátralékos vállalkozói díj megfizetése iránt előterjesztett viszontkeresete körében is.

A megismételt eljárás során lefolytatott bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság az I.r. alperest 4.314.916.-Ft és ennek 2003. február 1. napjától járó kamatai megfizetésére, valamint 512.428.-Ft perköltség viselésére kötelezte. Ugyanezen marasztalási összeg, ennek kamatai, valamint perköltség megfizetésére kötelezte az elsőfokú bíróság a II.r. alperest, amennyiben az I.r. alperes vagyonából a fenti tartozás nem hajtható végre. Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az alperes

vizontkeresetét elutasította, és megállapította, hogy a felek viselik saját fennmaradó költségeiket.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között létrejött vállalkozási szerződés alapján az I. r. alperes a munkákat befejezni nem tudta, mivel a felperes 2002. január 8-án a szerződéstől elállt. Az elállást közlő levelet az I.r. alperes átvette, bár az abban foglaltakkal nem értett egyet. Az építési naplót a felek 2002. január 9-én a tető átadás-átvételi eljárásával zárták le azzal, hogy a felperes a tetővel kapcsolatos kijavítást igénylő hibákat megjelölte, amelyet az I.r. alperes javított is.

Ezt követően a peres felek megkíséreltek egymással elszámolni, de ez teljes egészében nem járt eredménnyel, ezen tárgyalások eredményeként a felperes még további 1.000.000.-Ft-ot, illetve 116.420.-Ft-ot kifizetett az I.r. alperes javára. A felperes elállásának eredményekét az I.r. alperes elmaradt haszna 529.373.-Ft volt.

A perben kirendelt Sass Jenőné szakértői véleménye alapján megállapította, hogy az I.r. alperes által készített tető oly mértékben hibás volt, hogy annak javítása nem volt lehetséges, a tető teljes elbontása, és újraépítése indokolt. Az új tető megépítésére T.F. M. által készített tervdokumentáció alapján került sor, és a tető szerkezet bontására, és az új tető megépítésére a felperes B. S.ral a kiegészítő feladatok ellátására V. Zs.tal kötött vállalkozási szerződés alapján került sor.

Az elsőfokú bíróság a felek közötti elszámolás megejtése során vizsgálta, hogy az I.r. alperes az általa megépített tetőszerkezet után milyen vállalkozói díjat számolt el, és a felperes erre milyen vállalkozási díjat fizetett ki. E körben figyelembe vette a perben kirendelt szakértő szakvéleményét, mely helyesbítette a felek szerződésében erre a munkarészre eső díját az el nem végzett munkák költségével, s ennek alapján azt állapította meg, hogy a tetőszerkezetre eső korrigált munkadíj: 1.461.300.-Ft + ÁFA = 1.826.625.-Ft volt.

A felperes kifizetésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapítása az volt, hogy a per adatai alapján csak azt lehetett megállapítani, hogy a felperes összességében bruttó 5.485.162.-Ft vállalkozó díjat fizetett meg az I.r. alperesnek. Az I.r. alperes által megépített tető kialakítására a felperes 3.171.821.-Ft értékű anyagot biztosított. Mivel a tetőszerkezet megépítésével kapcsolatban az I.r. alperes szolgáltatása alkalmatlan szolgáltatás volt, ezért az ezután járó díjat a felperes részére vissza kell fizetnie, (1.826.625.-Ft). Ugyanakkor viselni tartozik az I.r. alperes az elbontott tető megépítéséhez felhasznált anyagköltséget is (3.171.821.Ft-ot), ebből azonban le kellett vonni az újrafelhasználható anyagok értékét. Ennek összegét az elsőfokú bíróság az alapeljárásban kirendelt dr. Turán Zsolt szakértő szakvéleménye alapján állapította meg 2.100.000.-Ft összegben. A tető elbontásának költsége számlával igazoltan 1.012.500.-Ft volt, amit az I.r. alperesnek ugyancsak viselnie kell.

A megismételt eljárásban beszerzett szakértői vélemény alapján - mely az alapeljárásban beszerzett szakértői véleményekre is figyelemmel volt - megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli tetőszerkezetet már eredetileg 2001. évben is ugyanilyen módon acélszerkezetű gerendák beépítésével lehetett volna kivitelezni, hogy statikailag megfelelő legyen. Ennek teljes kiviteli költségét a felperesnek kell viselnie. Az I.r. alperes terhére kizárólag az a többletköltség számolható el, amely a 2001. évi árszinten történő kiviteli költség és a 2002. évi árszinten történő kiviteli költség között kimutatható. Ez a különbség pedig - a beszerzett szakértői vélemény szerint - 295.268.-Ft volt.

Mindezek figyelembe vételével az elsőfokú bíróság a felperes javára elszámolható összeget az alábbiak szerint állapította meg: 1.826.625.-Ft - (a hibás tető után felvett díj) + 3.171.821.-Ft (felperes által biztosított anyag költsége) + 1.012.500.-Ft (tető elbontásának a költsége) + 295.268.-Ft (tető szakszerű elkészítésének árkülönbözete) - 2.100.000.-Ft (újrafelhasználható anyagok értéke) = 4.206.214.-Ft.

Az I.r. alperes által ténylegesen elvégzett munkák értéke - a tető megépítési költsége nélkül - a szakvélemény által korrigált díj alapul vételével - bruttó 5.376.460.-Ft. Ehhez képest a felperes ténylegesen kifizetett 5.485.162.-Ft-ot, a különbség 108.702.-Ft, amely még a felperesnek visszajár.

Erre tekintettel kötelezte az elsőfokú bíróság az I.r. alperest - mögöttes felelőssége megállapítása mellett - a II.r. alperest 4.314.916.-Ft megfizetésére, az ezt meghaladó felperesi keresetet és az I.r. alperesnek a hátralékos vállalkozási díj megfizetésére irányuló viszontkeresetét elutasította.

Az ítélet ellen kizárólag az I.r. alperes élt fellebbezéssel.

Fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását kérte, kizárólag arra tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a megépített tető díjának visszafizetése körében jogszabálysértő és ellentmondásos.

Fellebbezése további részében pedig arra mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság tévesen nem a az alperes által ténylegesen elvégzett munka értékéből, hanem a szakértő által megállapított - a tetőszerkezetre jutó vállalkozási díj figyelmen kívül hagyásával - megállapított 5.376.460.-Ft-ból vonta le a tetőszerkezetre jutó díjat. Álláspontja szerint az I.r. alperes által elvégzett munkák teljes értéke: 7.335.185.-Ft, amelyet a szakértői vélemény alátámasztott, ezzel szembeállítva a felperes által kifizetett összeget, 5.485.162.-Ft-ot, a különbség: 1.850.023.-Ft, s ez a felperest terhelő vállalkozási díjtartozás. Ebből le kell vonni a tetőszerkezetre eső építési költséget, 1.826.625.-Ft-ot, így a felperes tartozása: 23.398.-Ft, és ezen összeget kell figyelembe venni az elsőfokú bíróság által az elszámolásba beállított további tételekkel (tető anyagköltsége: 3.171.821.-Ft, bontási költség 1.012.500.-Ft, tetőszerkezet újjáépítésének árkülönbözete: 295.268.-Ft, valamint költségcsökkentő tételként az újrafelhasználható anyagok költségét 2.100.000.-Ft-ot) az elszámolás eredményeként az I.r. alperes terhére 2.356.191.-Ft állapítható meg.

A másodfokú bíróság mindenképp kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét kizárólag a fellebbezés körében vizsgálta, a nem fellebbezett rendelkezéseket nem érinthette.

A fellebbezés körében pedig az elsőfokú bíróság döntése a felek közötti elszámolás megejtése során részben téves volt.

Az I.r. alperes a fellebbezése során nem tette vitássá az elsőfokú bíróságnak a felperes javára elszámolt, a felperes által biztosított anyagköltséget, a bontás költségét, a tető újraépítésének árkülönbözetéből adódó többletköltségét, valamint az újrafelhasználható anyagok értékét, mint költségcsökkentő tényezőt. Ezért a másodfokú bíróság is ezen összegeket a felek közötti elszámolás megejtésénél elfogadta.

Az I.r. alperes ugyanakkor arra fellebbezésében helytállóan hivatkozott, hogy a javára elszámolható díjat az elsőfokú bíróság tévesen vette figyelembe, a fellebbezésében levezetett elszámolás azonban téves volt.

Az elszámolása során ugyanis az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a 71. sorszámon A/2006/11. számon kimutatott, az alperes által ténylegesen elvégzett munka ellenértéke: 7.335.185.-Ft volt, és ebből kell az elszámolás során kiindulni. Ezen alperesi állítás az általa hivatkozott szakértői véleményből nem vezethető le. A szakértői vélemény ugyanis ezzel összefüggésben az alábbiakat tartalmazza: „Abban az esetben, ha az alperes által benyújtott A/2006/11. jelű kimutatás szerint az általa elvégzett munkák mindegyike elfogadásra került volna, az általa kimutatott levonásokkal, áfás áron, 7.335.185.-Ft értékű munka készült volna el.” (19. sorsz. alatti Mézes-féle szakv. 25. old. utolsó bek.). Vagyis ez csak akkor lett volna irányadó, ha a szakértő az alperes teljesítés-kimutatását maradéktalanul elfogadta volna.

A szakértő azonban nem fogadta el az alperes által ténylegesen elvégzett munka ellenértékeként megjelölt 7.335.185.-Ft díjigényt, ellenkezőleg, már az alapeljárás során bevont szakértők véleménye alapján megállapítható volt, hogy az I.r. alperes által elkészített tetőszerkezet oly mértékben hibás volt, hogy annak elbontása, és újra elkészítése indokolt volt. Ebből következik, hogy az I.r. alperes a tető elkészítésének a költségére, mint alkalmatlan szolgáltatás ellenértékére nem tarthat igényt. Így a felek közötti elszámolás alapjául az alperes által értékelhető, és ténylegesen elvégzett munka ellenértéke szolgálhat.

A szakértő ezen I.r. alperesi kimutatásból csak az elvégzett és értékelhető munkát számolta el az alperes javára, és állapította meg, hogy az elszámolható díj: 4.387.808.-Ft. Ugyanakkor el nem készült munkák miatt a szakértő - a már levonásba helyezett kéményszegély és ereszcsonna díján túl - további 86.640.-Ft levonását tartotta indokoltnak. Az így kiszámított díjban, az alkalmatlan tetőkialakítás

költsége már levonásba került 1.677.300 Ft-os összeggel (Mézes-féle szakvélemény 25. old.).

Ennek figyelembe vételével pedig az alperes javára elszámolható, ténylegesen elvégzett - és értékelhető - munkák ellenértéke az alábbiak szerint alakul:  $4.387.808 - 86.640 = 4.301.168$ .-Ft + 25% Áfa (1.075.292.-Ft) = 5.376.460.-Ft (fenti szakv. 25. old.). Tévedett az elsőfokú bíróság amikor az így megállapított díj mellett, az alperes terhére a tető alkalmatlan szolgáltatása miatt további 1.826.625 Ft-ot levonásba helyezett. Ez kétszeres elszámolást jelent ezen tételnél.

Ezen összeggel kell szembeállítani a felperesi kifizetéseket, és ennek alapján állapítható meg, hogy az I.r. alperes javára további vállalkozási díj elszámolható-e, és az elszámolás során a továbbiakban a felperest ért kárt kell elszámolni (anyagköltség, bontási költség, árkülönbözet, illetve mindezeket csökkentő tételként az újrafelhasználható anyagok ellenértéke). A két összeg egybevetése alapján állapítható meg a feleket megillető követelés összege.

A felek közötti helyes elszámolási rend tehát a következő:

A fentebb írtak szerint az alperes a tetőszerkezet megépítésének díjára, mint alkalmatlan szolgáltatás ellenértékére díjat nem igényelhet. A tetőszerkezet nélkül az I.r. alperes értékelhető munkája: 5.376.460.-Ft volt. Ezzel szembeállítva a felperes teljes kifizetését, 5.485.162.-Ft-ot, a különbözetként mutatkozó 108.702.-Ft túlfizetés címén a felperesnek visszajár. Ezt meghaladó kifizetése a felperesnek nem volt, így az elsőfokú bíróság sem állapított meg, így ezen túlmenően a felperes javára visszatérítendő összeg nem is számolható el.

Ugyanakkor nem vitásan igényt tarthat a felperes az elsőfokú bíróság által a felperes javára elszámolt, és a felperes által biztosított anyagköltségre, a bontási költségekre, továbbá a tető újra elkészítési költségének árkülönbözetére és mindezen tételeket csökkenteni kell az újrafelhasználható anyagok ellenértékével 2.100.000.-Ft-tal. Ezen összegek pedig:  $3.171.821 + 1.012.500 + 295.268 - 2.100.000 = 2.379.589$  + a fentebb írt túlfizetés összege: 108.702.-Ft = 2.488.291.-Ft

Erre az összegre tarthat a felperes igényt részben kártérítés, részben pedig túlfizetés címén, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított marasztalási összeget erre az összegre leszállította.

Mivel pedig az alperes fellebbezése megalapozott volt, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárási költség megfizetésére a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte.

Budapest, 2011. február 18.

. Kovács László s.k.  
a tanács elnöke

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.  
előadó bíró

Dr. Pestovics Ilona s.k.  
bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő